

Република Србија
**РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ**

Бр. 4-00-936/2024
Датум, 03.01.2025. године
Београд

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Electrical Design Vojvodičan“ д.о.о. Панчево, ул. Светозара Милетића бр. 1, поднетом у отвореном поступку јавне набавке услуга - Услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител, ЈН бр. 404-64/2024-П, за који је јавни позив објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године (послат на објављивање 07.11.2024. године), наручиоца Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител, ул. Главна бр. 1, у већу састављеном од чланице Републичке комисије Јелене Стојановић, као председнице већа и чланица Републичке комисије Светлане Ражић и Мерсике Марковић, као чланица већа, на основу чл. 187, 198. и 226. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије“ бр. 91/2019 и 92/2023, у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 03.01.2025. године, донела је:

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева „Electrical Design Vojvodičan“ д.о.о. Панчево и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке услуга - Услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител, ЈН бр. 404-64/2024-П, за који је јавни позив објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године (послат на објављивање 07.11.2024. године), наручиоца Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител.

ИЗРИЧЕ СЕ НОВЧАНА КАЗНА наручиоцу Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител, на основу члана 231. став 1. тачка 2) ЗЈН у укупном износу од 80.000,00 динара који је исти дужан да плати на рачун буџета Републике Србије бр. 840-743225843-04, модел 97, позив на број 60-239, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

ИЗРИЧЕ СЕ НОВЧАНА КАЗНА одговорном лицу наручиоца Драгану Божићу из Титела, на основу члана 231. став 1. тачка 2) ЗЈН у укупном износу од 20.000,00 динара који је исти дужан да плати на рачун буџета Републике Србије бр. 840-743225843-04, модел 97, позив на број 60-239, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител, да подносиоцу захтева „Electrical Design Vojvodičan“ д.о.о. Панчево, надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 120.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Ради спровођења отвореног поступка јавне набавке услуга - Услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител, ЈН бр. 404-64/2024-II, наручилац Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител (у даљем тексту: наручилац) донео је Одлуку о спровођењу поступка јавне набавке бр. 404-64/2024-II од 04.11.2024. године.

Јавни позив за предметни поступак јавне набавке објављен је на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године (послат на објављивање 07.11.2024. године), када је објављена и конкурсна документација. У јавном позиву је наведено да рок за подношење понуда истиче дана 18.11.2024. године у 09:00 часова.

Привредни субјект „Electrical Design Vojvodičan“ д.о.о. Панчево (у даљем тексту: подносилац захтева) иницирао је поступак заштите права поводом поступања наручиоца у вези са спровођењем предметног поступка јавне набавке, тако што је наручиоцу поднео захтев за заштиту права електронским путем, преко Портала јавних набавки, дана 15.11.2024. године.

Предметним захтевом за заштиту права, подносилац захтева је оспорио поступање наручиоца приликом израде конкурсне документације за предметни поступак јавне набавке, указујући да је начином на коју је исту сачинио, наручилац поступио противно одредбама чл. 5, 7, 10. и 93. ЗЈН.

У том смислу, подносилац захтева је истакао да је дана 12.11.2024. године путем Портала јавних набавки затражио од наручиоца додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци, те указао наручиоцу да постоје неправилности у истој, на следећи начин: „У документу „Опис критеријума за квалитативни избор привредног субјекта са упутствима“, у одељку 5.1. Стандарди осигурања квалитета сте навели следеће критеријуме:

Понуђач је дужан да поседује следеће сертификате:

- ИСО 9001 систем менаџмента квалитетом или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

- ИСО 45001 систем менаџмента безбедношћу и здравља на раду или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

- ИСО 50001 систем за менаџмент енергијом, енергетска ефикасност за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

У одељку 5.2. Стандарди управљања животном средином сте навели следећи критеријум:

Да понуђач располаже следећим важећим сертификатима издатим од стране акредитованог тела:

- понуђач мора да има уведене системе управљања животном средином у складу са захтевима стандарда ИСО 14001:2015 или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација

громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

Наше питање је: Због чега су у опису обима акредитације свих наведених сертификата наведени послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета, када ти послови уопште нису предмет ове јавне набавке? Подсетимо да у јавном позиву за учешће у ово јавној набавци стоји да је њен предмет: „Услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител“.

У тачки 4. Модела уговора су детаљно наведене обавезе Извршиоца (пружаоца услуге) и нигде није наведена обавеза Извршиоца да врши контролисање инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

Сматрамо да је овакво креирање критеријума за учешће у овој јавној набавци велика грешка и озбиљно кршење Закона о јавним набавкама.

У одељку 4.2. Техничка средства и мере за обезбеђивање квалитета сте навели следећи критеријум:

Потребно је да понуђач располаже (по основу власништва, закупа или лизинга) са минимум једним инструментом за мерење осветљаја, боје светлости и фликера.

Приликом попуњавања/сачињавања изјаве о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, понуђач је дужан да у изјави о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта наведе следеће податке:

- назив инструмента за мерење осветљаја;
- основ располагања (власништво, закуп или лизинг).

Не видимо потребу да понуђачи располажу оваквим инструментом, будући да се ни у једном документу из конкурсне документације не наводи обавеза пружаоца услуге стручног надзора да врши мерење осветљаја. По правилу се у спецификацији радова на изради инсталације осветљења налази позиција са испитивањем инсталације и мерењем осветљаја и то је увек обавеза Извођача радова. Ако је то случај и код ових радова, обавезе стручног надзора су да контролише да ли је Извођач радова испунио уговорене обавезе - да ли се извођење радова врши према Решењу којим се одобрава извођење радова, техничкој документацији за извођење радова и прихваћеној понуди за извођење радова, да ли се поштују усвојена динамика извођења радова и усвојени рокови, да ли Извођач радова уграђује материјал, опрему и инсталације предвиђене техничком документацијом, техничким стандардима, Уговором о извођењу радова и прихваћеном понудом за извођење радова..., а не да стручни надзор мери осветљај. Сматрамо да је овај услов непримерен предмету јавне набавке, и да треба да буде избрисан.“

С тим у вези, подносилац захтева је навео да је наручилац дана 14.11.2024. године, на Порталу јавних набавки објавио одговор следеће садржине:

„1. У складу са Правилником о садржини и начину вођења стручног надзора, обавеза надзорног органа је управо контролисање изведених радова, не само по обиму, него и квалитету изведених радова, а посебно контролисање радова, како се не би угрозила безбедност људи, због могућих грешака приликом повезивања опреме. Јавно осветљење је комплексан електро енергетски систем инсталација ниског напона који захтева посебан степен контроле од стране надзорног органа приликом замене светлосних извора, где се мора исконтролисати да ли је све у погледу заштите (громобран, уземљење, опрема, светиљке, стубови и други објекти на којима је монтирана расвета) добро

урађено, које могу доћи у контакт са човеком и изазвати опасност по људски живот. Сматрамо да је тражени обим акредитације минималан и одговарајући за послове контролисања које треба да обавља надзорни орган електроенергетских инсталација, а који су прецизније дефинисани у Правилнику о садржини и начину вођења стручног надзора.

2. Правилник о садржини и начину вођења стручног надзора прописује обавезе надзорног органа, а то је управо контролисање изведених радова. Обзиром да је у питању контролисање електроенергетских радова на инсталацијама ниског напона приликом замене светлосних извора, ова контрола подразумева контролу изведених радова у погледу заштите, громобрана, уземљења, а које су битне за безбедно функционисање система јавног осветљења.

3. Правилник о садржини и начину вођења стручног надзора прописује обавезе надзорног органа у смислу контролисања квалитета изведених радова. Обзиром да се ради о новим изворима светлости, контролисање квалитета осветљења је један од задатака надзорног органа током извођења радова, за шта је потребно да надзор поседује одговарајућу опрему. Ако би дошло до одступања у току извођења радова у погледу квалитета осветљења на начин како би надзорни орган могао да изврши контролу је провером са мерним инструментом. Због обима посла и значаја за локалну самоуправу и због бољег и квалитетнијег извођења радова, Наручилац сматра да је овај захтев оправдан.“

Подносилац захтева је даље у поднетом захтеву за заштиту права указао да су у вези са критеријумом дефинисаном у делу 5.1. „Стандарди осигурања квалитета“ и други заинтересован привредни субјекти постављали питања наручиоцу. У том смислу је навео да је на указивање једног од заинтересованих привредних субјекта „да је нејасан захтев наручиоца да се обим акредитације односи на област: инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација“, те на питање „да ли ће наручилац прихватити наведене сертификате ИСО 9001, ИСО 45001, ИСО 50001 и ИСО 1401:2015 за област: надзор, консалтинг, пројектовање, инжењеринг и извођење електроенергетских инсталација, с обзиром да су предмет јавне набавке управо услуге вршења стручног надзора“, наручилац дана 14.11.2024. године на Порталу јавних набавки објавио одговор следеће садржине: „У контексту претходних одговора, потребно је да обим акредитације буде како је инвеститор навео, јер се односи на надзор над извођењем и контролу електроенергетских инсталација ниског напона, што је предмет јавне набавке. Захтев није прихватљив јер се обим сертификације односи на извођење електроенергетских инсталација, а није обухватио послове контролисања инсталација ниског напона, инсталација уземљења и громобранске заштите током извођења радова, што је битан захтев инвеститора.“

Такође, подносилац захтева је навео и следећа питања која су путем Портала јавних набавки постављена наручиоцу од стране заинтересованих привредних субјеката:

„Питање бр. 1.

Наручилац је делу 4. Технички и стручни капацитет 4.1. Техничка лица и тела - контрола квалитета, Додатни опис критеријума, навео:

„Понуђач мора да има запослена или радно анагажована лица (по основу уговора о раду на неодређено или одређено време, уговора о допунском раду или уговора о обављању привремених и повремених послова у складу са Законом о раду), следећих техничка лица и то минимум два (2) дипломирана инжењера са:

- важећом лиценцом одговорног извођача радова 450 или одговарајућа;

- личном референцом за вршење услуге стручног инжењерског надзора на замени система јавног осветљења на територији локалне самоуправе применом мера уштеде енергије.“

Да ли ће Наручилац прихватити да Понуђач има запослена или радно анагажована лица, дипломиране инжењере са лиценцом 350, с обзиром да је Законом о планирању и изградњи, члан 153, дефинисано да „Стручни надзор може да врши лице које испуњава услове прописане овим законом за одговорног пројектанта или одговорног извођача радова“?

Питање бр. 2

Наручилац је делу Критеријуми за доделу уговора и остали захтеви набавке, Критеријуми квалитета, Опис и појашњење критеријума и докази потребни за проверу, навео:

„Минимум један уговор са локалном самоуправом, чији је предмет вршење стручног инжењерског надзора за замену система јавног осветљења са преко 5000 светиљки, реализован у периоду не дужем од две (2) године од дана објављивања позива за подношење понуда.“

Нејасно је због чега Наручилац захтева да је Уговор чији је предмет вршење стручног надзора, реализован у периоду не дужем од две (2) године, с обзиром да се у складу са Законом о јавним набавкама, члан 124, Технички и стручни капацитет доказује достављањем једног или више доказа:

2) Списка испорука релевантних добара или пружених услуга током периода од највише три године пре истека рока за подношење понуда, а ако је потребно да би се обезбедио одговарајући ниво конкуренције наручиоци могу да назначе да ће узети у обзир доказе о релевантним добрима или услугама испорученим, односно пруженим у периоду дужем од три године.

Предлажемо да Наручилац прихвати Уговоре чији је предмет вршења стручног надзора, реализован у периоду не дужем од три године (3) године, као би обезбедио одговарајући ниво конкуренције, а све у складу са Законом о јавним набавкама.

Питање бр. 3

Да ли ће Наручилац прихватити више уговора са локалном самоуправом, чији је предмет вршење стручног надзора замена система јавног осветљења, који у збиру имају преко 5000 светиљки?

Захтевом да је једним уговором обухваћено више од 5000 светиљки се не обезбеђује, нити виши квалитет услуге, нити одговарајући ниво конкуренције. Више реализованих уговора са локалним самоуправом свакако указују на виши квалитет услуге.“

На наведена питања, наручилац је, према указивању подносиоца захтева, дана 14.11.2024. године објавио следеће одговоре:

„1. Сматрамо овај захтев оправданим. Доказује да понуђач радио послове већег техничког обима и да их је успешно завршио. Велики број малих послова у дужем периоду не гарантује да овако велики и значајан посао понуђач може да заврши у много краћем року и са инжењерским надзором исконтролише и испрати динамику извођења радова.

2. Наручилац неће мењати тражени критеријум. Сматрамо да није повређен члан закона који се односи на конкурентност, обзиром да се техничке карактеристике опреме која се уграђује мењају веома брзо, смањује се тежина, габарити, повећава степен ефикасности светиљки, начин управљања. Сматрамо и да постоји велики број ЛПП

уговора за расвету од 01.01.2023. године до данас (<https://portal.ujn.gov.rs/javno-privatna-partnerstva>). Тако да постоји и велики број референци у овом периоду који се односи на надзор.

3. Наручилац неће мењати став по овом питању. Захтев за лиценцу 450 остаје обзиром да се ради о инжењерским надзором и контроли изведених радова, при извођењу електроенергетских радова, а знајући да је обавеза извођача радова да обезбеди одговорног извођача радова са истом лиценцом 450. Број инжењера електротехнике за извођење радова са лиценцом 450 је преко 2000, податак са сајта Инжењерске коморе Србије линк (<https://ingkomora.rs/clanovi/pretraga-clanova?vrsta-posla>).“

Подносилац захтева је затим истакао да је наручилац у опису обима акредитације свих тражених сертификата (ИСО 9001, ИСО 45001, ИСО 50001 и ИСО 1401:2015) навео као елиминаторан услов да обим акредитације обухвата послове контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета, што, према ставу подносиоца захтева, није предмет конкретног поступка јавне набавке. У вези са тим је указао да наручилац одбија да сертификати ИСО 9001, ИСО 45001, ИСО 50001 и ИСО 1401:2015 имају обим акредитације за област: „надзор, консалтинг, пројектовање, инжењеринг и извођење електроенергетских инсталација“, упркос томе што је, како је указао подносилац захтева, предмет поступка јавне набавке управо услуга вршења стручног надзора.

Према наводима подносиоца захтева, у тачки 4. Модела уговора, као и документу „Опис и спецификација предмета 123“, детаљно су наведене обавезе извршиоца (пружаоца услуге), те да ни у једном делу није наведена обавеза извршиоца да врши контролисање инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

У вези са тим, подносилац захтева је напоменуо да је уобичајено да је извођач радова у обавези да достави стручне налазе о испитивању изведених инсталација од стране акредитованих правних лица, а не надзорног органа, чија је обавеза, како је истакао, да провери да ли је извођач радова доставио стручне налазе изведених инсталација. Такође је истакао да је чланом 9. став 13. Модела уговора, конкурсне документације, за извођење радова који су предмет овог стручног надзора (јавна набавка број 404-37/2024-II објављена 12.09.2024. године) наведена обавеза извођача радова да достави одговарајуће атесте/сертификате о квалитету радова, материјала, инсталација и опреме пре њихове уградње.

Подносилац захтева је указао да предмет конкретног поступка јавне набавке нису услуге испитивања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета, те да је неопходно да обим акредитације буде усклађен са предметом поступка јавне набавке који спроводи наручилац, а који се у конкретном случају односи на услуге вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител.

Поред наведеног, подносилац захтева је истакао да наручилац не прихвата захтев да понуђач има запослена или радно ангажована лица, дипломиране инжењере са лиценцом 350, иако је, како је указао, чланом 153. Закона о планирању и изградњи, дефинисано да стручни надзор може да врши лице које испуњава услове прописане овим законом за одговорног пројектанта или одговорног извођача радова. Према указивању подносиоца захтева, предметни захтев наручиоца представља свесно и грубо кршење Закона о планирању и изградњи, те да исти ставља понуђача у неравноправни положај.

Због свега наведеног, подносилац захтева је предложио да се захтев за заштиту права усвоји као основан и делимично поништи предметни поступак јавне набавке. Трошкове поступка заштите права тражио је у износу од 120.000,00 динара на име плаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

У складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН, наручилац је по пријему захтева за заштиту права, доставио Републичкој комисији, електронским путем, преко Портала јавних набавки, одговор поводом истог, који је примљен и заведен дана 26.11.2024. године.

Кроз аргументацију изнету у одговору на поднети захтев за заштиту права, наручилац је у погледу навода којима је оспорен критеријум дефинисан у оквиру тачке 5.1, указао да је потребно да обим акредитације буде како је наручилац и захтевао, а у складу са предметом јавне набавке, односно обавезама које ће надзор имати у реализацији уговора о јавној набавци. У том смислу је навео да је у складу са Правилником о садржини и начину вођења стручног надзора обавеза надзорног органа управо контролисање изведених радова, не само по обиму, него и квалитету изведених радова, а посебно контролисање изведених радова, како се не би, како је указао, угрозила безбедност људи због могућих грешака приликом повезивања опреме. Јавно осветљење је, према указивању наручиоца, комплексан електро енергетски систем инсталација ниског напона који захтева посебан степен контроле од стране надзорног органа приликом замене светлосних извора, где се мора контролисати да ли је све у погледу заштите (громобран, уземљење, опрема, светиљке, стубови и други објекти на којима је монтирана расвета) квалитетно изведено, а које могу доћи у контакт са човеком и изазвати опасност по људски живот. С тим у вези, наручилац је навео да је захтевани обим акредитације минималан и одговарајући за послове контролисања које треба да обавља надзорни орган електроенергетских инсталација, а који су прецизније, како је истакао, дефинисани у Правилнику о садржини и начину вођења стручног надзора.

Наручилац је затим указао да је захтев за лиценцом 450 оправдан, с обзиром на то да је реч о инжењерском надзору и контроли при извођењу електроенергетских радова, при чему је како је истакао, обавеза извођача радова да обезбеди одговорног извођача радова са истом лиценцом 450. Такође, наручилац је указао да је број инжењера електротехнике за извођење радова са лиценцом 450 преко 2000, а што представља јавно доступан податак са сајта инжењерске коморе Србије, те да није ограничио конкуренцију с обзиром на број инжењера који испуњавају наведени захтев. Како је даље истакао наручилац, предметни критеријум је у логичкој вези са предметом јавне набавке, имајући у виду да је обавеза извођача радова да обезбеди одговорног извођача радова са истом лиценцом 450, те да је самим тим логично и потребно да и надзор располаже са инжењером одговарајуће струке и лиценце, односно лице са лиценцом 450.

Наручилац је напоменуо да није поступио противно члану 153. Закона о планирању и изградњи којим је прописано која све лица могу да врше стручни надзор, али да истим, према његовом ставу, није прецизирано која ће лица у конкретним случајевима бити одговарајућа за вршење услуга стручног надзора, као и да је на инвеститору да у сваком конкретном случају прецизира која лица и којих струка, искуства и сл. јесу довољна за вршење конкретних услуга стручног надзора, а на који начин је, како је указао, наручилац и поступио.

Поред наведеног, наручилац је истакао да је, иако нису оспорени захтеви у погледу претходног искуства - референци и захтеваног инструмента, датим одговорима објаснио због чега је претходно искуство потребно и да је исто у логичкој вези са предметом јавне

набавке, док је у погледу захтеваног инструмента за мерење осветљаја, боје светлости и фликера дато јасно појашњење због чега је потребно да привредни субјекти њиме располажу, односно да је реч о новим изворима светлости и да је контролисање квалитета осветљења један од задатака надзорног органа, за шта је потребно да надзор поседује одговарајућу опрему.

Због свега наведеног, наручилац је предложио да се поднети захтев за заштиту права одбије као неоснован.

Дана 27.11.2024. године, подносилац захтева је доставио Републичкој комисији мишљење у вези са одговором наручиоца на поднети захтев за заштиту права, из чије садржине произилази да остаје при наводима изнетим у поднетом захтеву за заштиту права. Подносилац захтева је додатно указао да у захтеву за заштиту права не пише да „није у складу са ЗЈН захтевање области за захтеване ИСО стандарде“, већ да захтевани обим акредитације свих тражених сертификата (ИСО 9001, ИСО 45001, ИСО 50001, ИСО 14001:2015) обухвата послове, који нису предмет јавне набавке, те да наведени захтев (као елиминишући услов), према указиву подносиоца захтева, представља повреду ЗЈН од стране наручиоца. Предмет јавне набавке је, како је истакао подносилац захтева, услуга вршења стручног надзора, те да је логично да обим акредитације свих тражених сертификата буде „надзор“, а да је све остало, према његовом мишљењу, за ову јавну набавку небитно.

Обим акредитације, како је с тим у вези указао подносилац захтева, дефинише привредни субјект приликом аплицирања за добијање сертификата и исти представља делатности којима се привредни субјект бави, а установа, овлашћена за издавање сертификата, према ставу подносиоца захтева, проверава да ли апликант те делатности обавља у складу са стандардима, за чије сертификате је аплицирао.

Подносилац захтева је навео да ни у једном документу конкурсне документације као обавеза извршиоца стручног надзора није наведено контролисање инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета, при чему је указао да су све обавезе детаљно наведене у тачки 4. Модела уговора, као и у документу „Опис и спецификација предмета 123“, те да су описане активности свакако активности које надзорни орган обавља у оквиру вршења услуге надзора.

Затим је истакао да наручилац тумачи члан 153. Закона о планирању и изградњи као своје право да онемогући вршење стручног надзора од стране одговорног пројектанта са лиценцом 350, те да је тумачење наручиоца да је најбоља „варијанта“ да и извођач радова и надзорни орган имају исту лиценцу, у овом случају лиценцу 450, нелогична. Према наведеном тумачењу наручиоца, како истиче подносилац захтева, надзор мора увек да има лиценцу 450, јер је одговорни извођач радова по закону обавезан да има искључиво ту лиценцу. Предметном „забраном“ вршења стручног надзора од стране одговорног пројектанта са лиценцом 350, наручилац, према ставу подносиоца захтева, директно крши члан 153. Закона о планирању и изградњи, а неке понуђаче ставља у повлашћен положај у односу на остале.

Имајући у виду да наручилац није доставио Републичкој комисији комплетну документацију из предметног поступка јавне набавке, то је Републичка комисија дописом број 4-00-936/2024 дана 16.12.2024. године, путем Портала јавних набавки захтевала од наручиоца да у року од 2 (два) радна дана од дана пријема наведеног дописа достави писаним путем Републичкој комисији, на адресу Управе за заједничке послове

републичких органа, ул. Немањина бр. 22-26, захтевану документацију, коју наручилац до дана доношења овог решења није доставио.

Републичка комисија је у конкретном случају утврдила да су испуњене процесне претпоставке за поступање по предметном захтеву за заштиту права имајући у виду да је поднет у року, од стране лица које има активну легитимацију, да има садржину која је у складу са чланом 217. став 1. ЗЈН, као и да је уз исти достављен доказ о уплати таксе из члана 225. ЗЈН.

Након детаљног разматрања расположиве документације (укључујући и податке који су у вези са предметним поступком објављени и доступни на Порталу јавних набавки), те садржине свих навода изнетих како у поднетом захтеву за заштиту права, тако и у одговору који је поводом њега дат од стране наручиоца, а имајући у виду и мишљење подносиоца захтева у вези са одговором наручиоца, Републичка комисија је о основаности предметног захтева за заштиту права, одлучила као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Републичка комисија је најпре разматрала навод подносиоца захтева којим је исти оспорио начин на који је наручилац дефинисао критеријум за квалитативни избор привредног субјекта захтеван у оквиру тачке 5. „Стандарди осигурања квалитета и стандарди управљања животном средином“, подтачке 5.1. „Стандарди осигурања квалитета“ и 5.2. „Стандарди управљања животном средином“.

Увидом у конкурсну документацију сачињену ради спровођења предметног поступка, у део под називом „Опис и спецификација предмета“, објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године, Републичка комисија је утврдила да је предмет конкретног поступка јавне набавке услуга вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител.

У истом делу конкурсне документације, под тачком 1. предвиђене су обавезе извршиоца, те је наведено да је извршилац дужан да у оквиру уговорене цене услуге:

- обавља стручни надзор над извођењем радова у складу са важећим Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини и начину вођења стручног надзора;

- по позиву Наручиоца и у присуству Наручиоца уведе Извођача радова у посао о чему се сачињава Записник о увођењу Извођача радова у посао, а датум увођења Извођача радова у посао се констатује у грађевинском дневнику;

- врши контролу испуњења уговорених обавеза Извођача радова, да ли се извођење радова врши према Решењу којим се одобрава извођење радова, техничкој документацији за извођење радова и прихваћеној понуди за извођење радова, да ли се поштује усвојена динамика извођења радова и усвојени рокови;

- врши контролу и проверу да ли Извођач радова уграђује материјал, опрему и инсталације предвиђене техничком документацијом, техничким стандардима, Уговором о извођењу радова и прихваћеном понудом за извођење радова;

- пре уградње материјала, опреме и инсталација затражи од Извођача радова доставу атеста, сертификата и друге документације којом се доказује њихов квалитет, да уз привремене и окончану ситуацију Извођача радова достави Наручиоцу Изјаву да је извршио увид у достављену документацију, утврдио важност и валидност исте и дозволио уградњу уз претходну проверу усаглашености са техничком и уговорном документацијом;

- захтева од Извођача радова да обави сва додатна испитивања материјала и контролу квалитета опреме, уколико оцени да је потребно;

- без одлагања врши контролу радова који се касније не могу контролисати у погледу количина и квалитета, а податке о одобреним предметним радовима уноси у грађевински дневник и грађевинску књигу, при чему се о извршеној контроли сачињава Записник;

- контролише и оверава грађевински дневник и грађевинску књигу;
- врши обрачун изведених радова заједно са Извођачем радова;
- контролише и оверава привремене и окончану ситуацију Извођача радова и доставља их Наручиоцу на оверу и потписивање;

- прегледа и даје своје мишљење на динамички план извођења радова, ради његовог усвајања од стране Наручиоца;

- са Извођачем радова припрема Извештај са анализом испуњења уговорених обавеза у погледу рокова према усвојеном динамичком плану извођења радова и предлаже мере за отклањање евентуалних кашњења у реализацији;

- благовремено одговара Извођачу радова по његовим поднетим захтевима, а уз сагласност Наручиоца;

- учествује у раду Комисије за примопредају радова и коначни обрачун;

- врши стручни надзор над радовима и отклањању недостатака који су констатовани од стране Комисије за примопредају радова и коначни обрачун;

- уколико при извођењу радова настане потреба за извођењем вишка и мањка радова, провери основаност истих, опише позиција и количине и достави мишљење Наручиоцу са детаљним образложењем сваке појединачне позиције ради коначног усвајања и одобрења од стране Наручиоца;

- уколико при извођењу радова настане потреба за извођењем непредвиђених радова, провери основаност истих и анализу цена Извођача радова, изврши контролу предмера непредвиђених радова, описа позиција и количина и достави мишљење Наручиоцу са детаљним образложењем сваке појединачне позиције ради коначног усвајања и одобрења од стране Наручиоца и предузимања радњи за уговарање непредвиђених радова;

- врши стручни надзор над извођењем непредвиђених радова који се накнадно уговоре;

- даје мишљење Наручиоцу о основаности захтева Извођача радова за продужетак рока за завршетак радова;

- даје сагласност Извођачу радова за извођење хитних непредвиђених радова уписом у грађевински дневник, уколико је њихово извођење нужно за стабилност објекта или за спречавање штете, а изазвани су ванредним и неочекиваним догађајима, који се нису могли предвидети у току израде техничке документације; одмах по наступању ванредних и неочекиваних догађаја, Извршилац је дужан да о томе усмено обавести Наручиоца, а писмено у року од 24 сата;

- сарађује са представницима органа власти и другим овлашћеним лицима која су надлежна за послове у вези са предметним радовима;

- сарађује са пројектантом ради обезбеђења детаља, технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова;

- према указаној потреби, а на основу сагласности Наручиоца, обустави радове када утврди неправилности чије отклањање не трпи одлагање, односно када би наставак радова озбиљно угрозио стабилност или функционалност објекта, изазвао опасност по суседне објекте, раднике и пролазнике;

- писаним путем обавести Наручиоца уколико је неопходно одступити од техничке документације за извођење радова;

- благовремено уочава промену услова извођења радова и предузима потребне мере у случају да ти услови утичу на даље извођење радова, проверава примену услова и мера за заштиту животне средине и заштиту суседних објеката, инсталација, уређаја и опреме;

- припрема извештаје, мишљења, образложења у вези са извођењем радова и реализацијом Уговора о извођењу радова по захтеву Наручиоца;

- обавештава Наручиоца, након писаног обавештења Извођача радова о датуму завршетка радова и уписује у грађевински дневник датум завршетка свих уговорених радова;

- обавља и друге послове за које добије налог од Наручиоца, а у вези са извршењем уговорених обавеза;

- решава сва друга питања која се појаве у току извођења радова уз сагласност Наручиоца.

Увидом у део конкурсне документације под називом „Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године, утврђено је да је наручилац у оквиру тачке 5. „Стандарди осигурања квалитета и стандарди управљања животном средином“, подтачка 5.1. „Стандарди осигурања квалитета“ као услове предвидео следеће:

„Понуђач је дужан да поседује следеће сертификате:

- ИСО 9001 систем менаџмента квалитетом или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета;

- ИСО 45001 систем менаџмента безбедношћу и здравља на раду или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета;

- ИСО 50001 систем за менаџмент енергијом, енергетска ефикасност за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.“

Као питање/тражени подаци у изјави предвиђено је следеће: „Да ли привредни субјект може да достави потврде независних тела којима се потврђује усаглашеност пословања привредног субјекта са одређеним стандардима осигурања квалитета, укључујући приступачност за особе са инвалидитетом?“

У оквиру подтачке 5.2. „Стандарди управљања животном средином“, наручилац је као услов захтевао да „понуђач располаже следећим важећим сертификатима издатим од стране акредитованог тела:

- понуђач мора да има уведене системе управљања животном средином у складу са захтевима стандарда ИСО 14001:2015 или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.“

Као питање/тражени подаци у изјави предвиђено је следеће: „Да ли привредни субјект може да достави потврде независних тела којима се потврђује усаглашеност

пословања привредног субјекта са потребним системима или стандардима управљања животном средином?“

Као начин доказивања испуњености наведених критеријума предвиђено је да је привредни субјект дужан да путем Портала састави и уз пријаву/понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта, а да наручилац може да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. Такође је наведено да се предметни критеријуми доказују достављањем копија важећих сертификата.

Увидом у Модел уговора, као саставни део предметне конкурсне документације, објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године, утврђено је да је чланом 1. истог прописано да је предмет овог уговора вршење стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител, у свему према конкурсној документацији, техничкој спецификацији и прихваћеној Понуди Понуђача, овде Извршиоца, број _____ од _____ године, а који чини саставни део овог уговора.

Чланом 3. Модела уговора прописано је да је извршилац дужан да услугу из члана 1. овог Уговора изведе стручно и квалитетно у складу са конкурсном документацијом, техничком спецификацијом, прихваћеном Понудом и овим Уговором, техничком документацијом, важећим законима и прописима, техничким нормативима и стандардима који регулишу предметну област уз поштовање правила струке.

Чланом 4. Модела уговора прописане су обавезе извршиоца које су као такве наведене у делу конкурсне документације под називом „Опис и спецификација предмета“, док је чланом 5. Модела уговора прописано да извршилац својим потписом на документацији оверава да су радови изведени у складу са техничком документацијом, Уговором о извођењу радова, важећим прописима, стандардима, техничким прописима, и другом документацијом којом се доказује квалитет, што представља основ за наплату изведених радова од стране Наручиоца.

Увидом у податке предметног поступка јавне набавке доступне на Порталу јавних набавки, Републичка комисија је утврдила да су, између осталог, дана 12.11.2024. године и 13.11.2024. године наручиоцу поднети захтеви за додатно појашњење конкурсне документације и да је указано на неправилности у истој, те је увидом у наведене захтеве утврђено да садржина истих одговара садржини „питања“ које је подносилац захтева цитирао у захтеву за заштиту права.

Даљим увидом у податке предметног поступка јавне набавке доступне на Порталу јавних набавки, утврђено је да је наручилац у вези са тим дана 14.11.2024. године објавио одговоре, те је увидом у наведене одговоре утврђено да садржина истих одговара садржини одговора наручиоца које је подносилац захтева цитирао у поднетом захтеву за заштиту права.

Чланом 5. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац у примени овог закона обавезан да поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин.

Чланом 5. став 2. ЗЈН прописано је да јавна набавка не сме да буде обликована са намером избегавања примене овог закона или избегавања примене одговарајуће врсте

поступка јавне набавке или са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или у неповољнији положај.

Чланом 7. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Чланом 7. став 2. ЗЈН прописано је да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 10. став 1. ЗЈН прописано је да је наручилац дужан да јавну набавку спроведе на начин који је сразмеран предмету јавне набавке и циљевима које треба да постигне.

Чланом 10. став 2. ЗЈН прописано је да критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта у поступку јавне набавке, техничке спецификације, критеријуми за доделу уговора и рокови, као и докази морају да буду сразмерни обиму, природи и сложености јавне набавке и уговора који произлази из те набавке.

Чланом 114. став 1. ЗЈН прописано је да критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на: 1) испуњеност услова за обављање професионалне делатности; 2) финансијски и економски капацитет; 3) технички и стручни капацитет.

Чланом 114. став 2. ЗЈН прописано је да наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта из става 1. овог члана увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Чланом 114. став 3. ЗЈН прописано је да приликом одређивања критеријума за избор из става 1. овог члана, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци.

Чланом 114. став 4. ЗЈН прописано је да критеријуми за избор из става 1. овог члана морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке, док је у ставу 5. истог члана ЗЈН прописано да ако наручилац одреди критеријуме за избор из става 1. овог члана, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања.

Чланом 117. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора.

Чланом 126. став 1. ЗЈН прописано је да ако наручилац у сврху доказивања критеријума за квалитативни избор захтева достављање потврда независних тела којима се потврђује усаглашеност привредног субјекта са одређеним стандардима осигурања квалитета, укључујући приступачност за особе са инвалидитетом, дужан је да упутити на системе осигурања квалитета који се заснивају на одговарајућим стандардима које су потврдила акредитована тела.

Чланом 127. став 1. ЗЈН прописано је да ако наручилац захтева достављање потврда независних тела којима се потврђује усаглашеност привредног субјекта са одређеним системима или стандардима за управљање животном средином, дужан је да упутити на Систем управљања заштитом животне средине и провере (ЕМАС) или на друге системе

управљања животном средином који се признају, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине или на стандарде управљања животном средином који се заснивају на одговарајућим европским или међународним стандардима акредитованих тела.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да предмет конкретног поступка јавне набавке представљају услуге вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител, те је у оквиру Техничке спецификације и Модела уговора наручилац предвидео обавезе извршиоца, односно пружаоца предметних услуга.

Такође, из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац у оквиру критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у погледу стандарда осигурања квалитета и стандарда управљања животном средином захтевао да је понуђач дужан да поседује следеће сертификате: ИСО 9001 систем менаџмента квалитетом или одговарајуће, ИСО 45001 систем менаџмента безбедношћу и здравља на раду или одговарајуће, те ИСО 50001 систем за менаџмент енергијом, енергетска ефикасност, те је за предметне сертификате навео као област: инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета. Такође је прописао да понуђач мора да има уведене системе управљања животном средином у складу са захтевима стандарда ИСО 14001:2015 или одговарајуће за област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета.

Из садржине навода поднетог захтева за заштиту права произилази да је правилност поступања наручиоца приликом израде конкурсне документације у погледу садржине наведеног критеријума, подносилац захтева оспорио указујући да предмет конкретног поступка јавне набавке нису услуге испитивања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета, те да је неопходно да обим акредитације буде усклађен са предметом поступка јавне набавке који спроводи наручилац, а који се у конкретном случају односи на услуге вршења стручног надзора над извођењем радова на уградњи енергетски ефикасних светлосних извора у систему јавног осветљења на територији општине Тител. У вези са тим, подносилац захтева је напоменуо да је уобичајено да је извођач радова у обавези да достави стручне налазе о испитивању изведених инсталација од стране акредитованих правних лица, а не надзорног органа, чија је обавеза, како је истакао, да провери да ли је извођач радова доставио стручне налазе изведених инсталација. Такође је истакао да је чланом 9. став 13. Модела уговора из конкурсне документације за извођење радова који су предмет овог стручног надзора (јавна набавка број 404-37/2024-II објављена 12.09.2024. године) наведена обавеза извођача радова да достави одговарајуће атесте/сертификате о квалитету радова, материјала, инсталација и опреме пре њихове уградње.

Наручилац је, образлажући разлоге за одређивање наведених критеријума на начин који подносилац захтева сматра спорним, у одговору на поднети захтев за заштиту права указао да је потребно да обим акредитације буде како је наручилац и захтевао, а у складу са предметом јавне набавке, односно обавезама које ће надзор имати у реализацији уговора о јавној набавци. У том смислу је истакао да је у складу са Правилником о садржини и начину вођења стручног надзора, обавеза надзорног органа управо

контролисање изведених радова, не само по обиму, него и квалитету изведених радова, а посебно контролисање изведених радова, како се не би, како је навео, угрозила безбедност људи због могућих грешака приликом повезивања опреме. Јавно осветљење је, према указивању наручиоца, комплексан електро енергетски систем инсталација ниског напона који захтева посебан степен контроле од стране надзорног органа приликом замене светлосних извора, где се мора контролисати да ли је све у погледу заштите (громобран, уземљење, опрема, светиљке, стубови и други објекти на којима је монтирана расвета) квалитетно изведено. С тим у вези, наручилац је навео да је захтевани обим акредитације минималан и одговарајући за послове контролисања које треба да обавља надзорни орган електроенергетских инсталација, а који су прецизније, како је истакао, дефинисани у Правилнику о садржини и начину вођења стручног надзора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а полазећи од садржине конкурсне документације сачињене ради спровођења предметног поступка јавне набавке, те навода поднетог захтева за заштиту права, по оцени Републичке комисије аргументација наручиоца изнета како у одговорима датим поводом захтева за додатна појашњења конкурсне документације, тако и одговору на поднети захтев за заштиту права, не оправдава захтев наручиоца да је за реализацију услуга које су предмет конкретног поступка јавне набавке неопходно да привредни субјекти поседују захтеване капацитете на које као спорне указује подносилац захтева.

Републичка комисија налази да аргументација наручиоца изнета у оквиру одговора на захтеве за појашњење конкурсне документације и у одговору на поднети захтев за заштиту права у погледу захтеваног обима акредитације, односно захтева да се сертификати ИСО 9001, ИСО 45001, ИСО 5001 и ИСО 14001:2015 или одговарајући искључиво односе на област инжењерске делатности, техничко саветовање, послови контролисања инсталација ниског напона, инсталација громобранске заштите, инсталација уземљења и инсталација за одвођење статичког електрицитета нема основ у садржини Техничке спецификације и Модела уговора, као саставних делова предметне конкурсне документације.

С тим у вези, Републичка комисија указује да одређивање критеријума за избор привредног субјекта у складу са чланом 114. ЗЈН подразумева да наручилац мора да учини неспорном логичку везу и сразмерност истих са предметом јавне набавке кроз садржину конкурсне документације. У том смислу, у околностима конкретног поступка јавне набавке, Републичка комисија констатује да је исто изостало, с обзиром на то да кроз садржину Техничке спецификације и Модела уговора, наручилац није на начин који је образложио кроз одговор на поднети захтев за заштиту права, предвидео захтеве у вези са извршењем услуга које су предмет конкретног поступка јавне набавке.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је оценила да је разматрани навод подносиоца захтева основан, из чега произилази да је наручилац дужан да конкурсну документацију у наведеном делу сачини на начин који ће бити у свему у складу са одредбама ЗЈН.

Републичка комисија је даље разматрала навод подносиоца захтева којим је оспорио захтев наручиоца да понуђач мора да има запослена или радно ангажована (по основу уговора о раду на неодређено или одређено време, уговора о допунском раду или уговора о обављању привремених и повремених послова у складу са Законом о раду) минимум два (2) дипломирана инжењера са важећом личном лиценцом одговорног извођача радова 450 или одговарајуће, предвиђен у оквиру критеријума дефинисаног у

тачки 4. „Технички и стручни капацитет“, подтачка 4.1. „Техничка лица или тела - контрола квалитета“.

С тим у вези, Републичка комисија је извршила увид у део конкурсне документације „Критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, објављен на Порталу јавних набавки дана 08.11.2024. године, те је утврдила да је у оквиру тачке 4. „Технички и стручни капацитет“, подтачка 4.1. „Техничка лица или тела - контрола квалитета“, наручилац предвидео да „понуђач мора да има запослена или радно ангажована лица, (по основу уговора о раду на неодређено или одређено време, уговора о допунском раду или уговора о обављању привремених и повремених послова у складу са Законом о раду), следећа техничка лица и то минимум два (2) дипломирана инжењера са:

- важећом личном лиценцом одговорног извођача радова 450 или одговарајућа;
- личном референцом за вршење услуге стручног инжењерског надзора на замени система јавног осветљења на територији локалне самоуправе применом мера уштеде енергије.“

Као начин доказивања испуњености наведеног критеријума, предвиђено је да је привредни субјект дужан да путем Портала састави и уз пријаву/понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта. Наручилац је дужан да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта.

Такође је наведено да се овај критеријум доказује достављањем:

- Фотокопије М/М-А образаца Фонда за ПИО/ЦРОСО за пријаву радника по основу уговора о раду, по основу уговора о обављању привремених и повремених послова или ангажованих на други начин у складу са Законом о раду и Законом о јавним набавкама;
- Фотокопије уговора о раду, фотокопије уговора за ангажоване по основу привремених и повремених послова, фотокопије уговора о допунским пословима;
- Фотокопије личних лиценци инжењера;
- Потврда локалне самоуправе о ангажовању инжењера на вршењу услуге стручног инжењерског надзора или фотокопија уговора о вршењу стручног инжењерског надзора и Фотокопија одлуке / решења / именовања о одређивању стручног инжењерског надзора.

Као питање/тражени подаци у изјави предвиђено је следеће: „Привредни субјект може да ангажује следећа техничка лица или тела, посебно она одговорна за контролу квалитета.“

Чланом 124. став 1. тачка 3) ЗЈН прописано је да се технички и стручни капацитет доказује достављањем једног или више доказа и то података о техничким лицима или телима, без обзира да ли су техничка лица запослена или радно ангажована у привредном субјекту, односно да ли тела припадају привредном субјекту, а посебно у погледу одговорности за контролу квалитета, а у случају уговора о јавној набавци радова у погледу извођења радова.

Чланом 153. став 3. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 - УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - УС, 50/2013 - УС, 98/2013 - УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) прописано је да стручни надзор може да врши лице које испуњава услове прописане овим законом за одговорног пројектанта или одговорног извођача радова.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац у оквиру критеријума дефинисаног у подтачки 4.1. „Техничка лица или тела - контрола квалитета“, захтевао да понуђач мора да има запослена или радно ангажована (по основу уговора о раду на неодређено или одређено време, уговора о допунском раду или уговора о обављању привремених и повремених послова у складу са Законом о раду) минимум два (2) дипломирана инжењера са важећом личном лиценцом одговорног извођача радова 450 или одговарајућом и са личном референцом за вршење услуге стручног инжењерског надзора на замени система јавног осветљења на територији локалне самоуправе применом мера уштеде енергије.

Наведени критеријум подносилац захтева је оспорио, указујући да наручилац не прихвата захтев да понуђач има запослена или радно ангажована лица, дипломиране инжењере са лиценцом 350, а што, према његовом ставу, није у складу са одредбом члана 153. Закона о планирању и изградњи, те да исти ставља понуђача у неравноправни положај.

Имајући у виду наведену аргументацију подносиоца захтева, Републичка комисија указује да иста не упућује на закључак да је захтевом да понуђач мора да има минимум два (2) дипломирана инжењера са важећом личном лиценцом одговорног извођача радова 450 или одговарајућом, наручилац поступио противно одредбама члана 7, а у вези са чланом 114. ст. 2 и 4. ЗЈН, односно не упућује на закључак о немогућности привредних субјеката да припреме понуде у конкретном поступку јавне набавке.

С тим у вези, Републичка комисија указује да сходно цитираним законским одредбама произилази да наручилац приликом сачињавања конкурсне документације одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта којим захтева капацитете за које сматра да су неопходни за извршење конкретне јавне набавке, а сврха одређивања истих је да се обезбеди да привредни субјект, који узима учешће у поступку, у складу са специфичностима предмета јавне набавке има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, или довољно искуства у погледу раније извршених уговора. Наручилац полазећи од предмета сваке конкретне јавне набавке, процењује које критеријуме за избор привредних субјеката понуђачи треба да испуњавају да би могли да реализују конкретну јавну набавку, на начин како је то захтевано конкурсном документацијом, а да при томе, неоправдано не ограничава конкуренцију, нити да дискриминише понуђаче.

У том смислу, Републичка комисија је узела у обзир аргументацију наручиоца изложену кроз појашњење конкурсне документације и у оквиру одговора датог у вези са поднетим захтевом за заштиту права у којој је указао да је број инжењера електротехнике за извођење радова са лиценцом 450 преко 2000, а што представља јавно доступан податак са сајта инжењерске коморе Србије, те да није ограничио конкуренцију с обзиром на број инжењера који испуњавају наведени захтев, као и околност да је садржином конкурсне документације у делу који се односи на наведени критеријум за избор привредног субјекта, наручилац предвидео могућност да у предметном поступку јавне набавке наведена лица могу бити радно ангажована по основу уговора о раду на неодређено или одређено време, уговора о допунском раду или уговора о обављању привремених и повремених послова у складу са Законом о раду.

Имајући у виду наведено, по оцени Републичке комисије не следи закључак о неоправданости начина на који је у конкретном случају наручилац сачинио конкурсну документацију у оспореном делу, односно о постојању намере неоправданог ограничења конкуренције у предметном поступку јавне набавке и немогућности како подносиоца

захтева, тако и осталих привредних субјеката да припреме и поднесу понуду, на основу конкурсном документацијом прописаног услова. Имајући у виду наведено разматрани навод захтева је оцењен као неоснован.

Приликом одлучивања о поднетом захтеву за заштиту права, Републичка комисија је имала у виду да је наручилац, у конкретном случају, као критеријум за доделу уговора економски најповољнијој понуди предвидео критеријум односа цене и квалитета, те да је као критеријум квалитета предвидео број извршених уговора, у ком смислу је у оквиру описа и појашњења критеријума и доказа потребних за проверу навео следеће: „Минимум један уговор са локалном самоуправом, чији је предмет вршење стручног инжењерског надзора за замену система јавног осветљења са преко 5000 светиљки, реализован у периоду не дужем од 2 (две) године од дана објављивања позива за подношење понуде. Потребно је доставити потврде референтних Наручилаца о реализованим уговорима“.

Републичка комисија указује да је дефинисање критеријума за доделу уговора у сваком конкретном поступку јавне набавке у функцији избора једне понуде као економски најповољније, уз претпоставку једнакости и равноправног третмана свих понуда које су оцењене као прихватљиве. У том смислу сходно члану 132. ЗЈН предвиђени елементи критеријума се морају односити на квалитативни аспект саме понуде, који треба да се огледа у предности конкретне понуде у односу на остале понуде поднете у конкретном поступку јавне набавке, јер понуда као таква представља основ за реализацију уговорних обавеза, те стога елементи критеријума за доделу уговора морају бити у вези са извршењем конкретног уговора о јавној набавци који се додељује у предметном поступку јавне набавке.

Из наведеног следи да претходно искуство понуђача у реализацији раније закључених уговора, није подобно да буде одређено као елемент квалитета економски најповољније понуде, утврђене на основу односа цене и квалитета саме понуде која је основ за реализацију уговорних обавеза по закључивању уговора о јавној набавци.

С обзиром на наведено, Републичка комисија указује да искуство понуђача у погледу раније извршених уговора (у конкретном случају исказано кроз потврде референтних наручилаца о реализованим уговорима са локалном самоуправом, чији је предмет вршење стручног инжењерског надзора за замену система јавног осветљења са преко 5000 светиљки, реализованим у периоду не дужем од 2 (две) године од дана објављивања позива за подношење понуде) није подобно да изрази квалитативну предност појединачне понуде по понуђеној цени у односу на друге понуде у вези са извршењем конкретног уговора о јавној набавци, већ исто представља стручни капацитет самог понуђача.

На основу свега наведеног, Републичка комисија је у складу са чланом 226. став 4. тачка 1) ЗЈН, донела одлуку као у ставу I диспозитива решења.

Наручилац је дужан да, након пријема овог решења, предузме одговарајуће радње како би отклонио пропусте приликом израде конкурсне документације констатоване овим решењем, те да исту измени, водећи рачуна о својим обавезама прописаним одредбом чл. 7, 9, 10. и 114. ЗЈН, као и да продужи рок за подношење понуда у складу са ЗЈН.

Републичка комисија даље указује да је у предметном поступку јавне набавке у складу са овлашћењем овог органа из члана 187. став 1. тачка 7) ЗЈН, те одредбе члана 231. ЗЈН изрекла новчану казну наручиоцу и одговорном лицу наручиоца.

Чланом 231. став 1. тачка 2) ЗЈН прописано је да ће Републичка комисија решењем да изрекне новчану казну наручиоцу у износу од 80.000 до 1.000.000 динара и одговорном лицу наручиоца у износу од 20.000 до 80.000 динара, ако наручилац не достави додатну

документацију, податке, објашњења или мишљења, у складу са захтевом Републичке комисије.

Како је у конкретном случају утврђено, наручилац није, до дана доношења предметног решења, поступио по позиву Републичке комисије бр. 4-00-936/2024 који му је електронским путем, преко Портала јавних набавки, достављен дана 16.12.2024. године, те којим је од истог тражено да достави следећу документацију: одлуку о спровођењу предметног поступка јавне набавке; јавни позив; конкурсну документацију сачињену ради спровођења поступка јавне набавке чији је појам одређен чланом 2. став 1. тачка 11) ЗЈН у вези члана 93. ЗЈН, као документација која садржи техничке спецификације, услове уговора, образце докумената које подносе привредни субјекти, информације о прописаним обавезама и другу документацију и податке од значаја за припрему и подношење пријава и понуда; све поднеске кроз чију садржину су привредни субјекти постављали питања у писаном облику у складу са чланом 97. став 1. ЗЈН, тражећи додатне информације или појашњења у вези са припремањем понуде, као и све додатне информације у вези са документацијом о набавци, појашњења и накнадне измене исте као целине или њених саставних делова, уколико их је било пре истека рока за подношење понуда.

Републичка комисија је на основу наведеног чињеничног стања утврдила да су се услед наведеног непоступања наручиоца стекли услови за изрицање новчане казне наручиоцу и одговорном лицу наручиоца у смислу одредбе члана 231. став 1. тачка 2) ЗЈН.

Републичка комисија је увидом у јавно доступне податке о одговорном лицу наручиоца, као и у податке предметног поступка јавне набавке доступне на Порталу јавних набавки, конкретно у Одлуку о спровођењу поступка јавне набавке бр. 404-64/2024-II од 04.11.2024. године, утврдила да се на истој налази потпис одговорног лица наручиоца, Драгана Божића, председника општине.

Републичка комисија је приликом поступања имала у виду податке о процењеној вредности конкретне јавне набавке, те утврђено чињенично стање у предметном поступку заштите права у вези са непоступањем наручиоца по позиву Републичке комисије да достави захтевану документацију, као и податке о одговорном лицу наручиоца у предметном поступку јавне набавке, у време покретања поступка јавне набавке и пријема захтева за заштиту права. С обзиром на основ за новчано кажњавање утврђен одредбом члана 231. став 1. тачка 2) ЗЈН којим је прописано да ће, ако наручилац не достави додатну документацију, податке, објашњења или мишљења, у складу са захтевом Републичке комисије, Републичка комисија да изрекне новчану казну наручиоцу у износу од 80.000 до 1.000.000 динара и одговорном лицу наручиоца у износу од 20.000 до 80.000 динара, Републичка комисија је у конкретном поступку заштите права изрекла наручиоцу новчану казну у износу од 80.000,00 динара и одговорном лицу наручиоца у износу од 20.000,00 динара.

Приликом одређивања висине новчане казне, Републичка комисија је исту одредила сходно члану 232. став 5. ЗЈН којим је прописано да Републичка комисија одређује висину новчане казне узимајући у обзир тежину утврђених неправилности, висину процењене вредности јавне набавке, утицај учињене неправилности на исход поступка јавне набавке и права других лица у поступку, трајање и учесталост учињених неправилности, као и спремност да се отклоне последице неправилности.

Наручилац и одговорно лице наручиоца којем је изречена новчана казна Драган Божић, дужни су да износе наведене новчане казне уплате на рачун буџета Републике

Србије бр. 840-743225843-04, модел 97, позив на број 60-239, са навођењем сврхе: уплата новчаних казни, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Такође, Републичка комисија посебно указује да су наручилац и одговорно лице наручиоца којем је изречена новчана казна, након извршене уплате новчане казне која је наведена и одређена у ставу II и III диспозитива овог решења, дужни да Републичкој комисији доставе на увид одговарајући доказ из садржине којег се на несумњив начин може утврдити да је извршена уплата новчане казне у опредељеном износу и то: примерак уплатнице, Извод са пословног рачуна оверен од стране банке и сл.

Поред наведеног, потребно је да наручилац Републичкој комисији достави на увид одговарајући доказ (потписану повратницу, доказ о личном уручењу и сл.) да је предметно решење уручено одговорном лицу наручиоца коме је изречена новчана казна у складу са доставном наредбом која је дата у овом решењу.

С обзиром на наведено, одлучено је као у ст. II и III наведеног решења.

Одлука о трошковима поступка заштите права донета је на основу члана 225. ст 5. и 9. ЗЈН, а исти како је утврдила Републичка комисија, представљају издатке које је подносилац захтева имао на име плаћене таксе за поднети захтев за заштиту права у износу од 120.000,00 динара.

На основу изложеног Републичка комисија је донела одлуку као у ставу IV диспозитива овог решења.

Према одредби члана 226. став 5. и 230. став 1. ЗЈН, Републичка комисија указује да је наручилац дужан да поступи по налозима Републичке комисије садржаним у овој одлуци у року од 25 (двадесетпет) дана од дана пријема исте.

У складу са чланом 233. став 1. тачка 4) ЗЈН постоји законски основ за поништење уговора о јавној набавци уколико се утврди да је наручилац закључио уговор о јавној набавци супротно одлуци Републичке комисије из члана 226. ЗЈН.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може да се изјави жалба.

Против одлуке Републичке комисије може да се покрене управни спор подношењем тужбе Управном суду у року од 15 дана од дана достављања одлуке подносиоцу захтева.

CP
ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА
Јелена Стојановић

Доставити (преко Портала јавних набавки):

- 1. наручиоцу:** Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Општина Тител, Тител, ул. Главна бр. 1;
- 2. подносиоцу захтева:** „Electrical Design Vojvodičan“ д.о.о. Панчево, ул. Светозара Милетића бр. 1.